
Dokument ze zasedání

B9-0221/2023

18.4.2023

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o všeobecné dekriminizaci homosexuality s ohledem na nedávný vývoj
v Ugandě
(2023/2643(RSP))

**Maria Walsh, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Elżbieta
Katarzyna Łukacijewska, Tomas Tobé**
za skupinu PPE

B9-0221/2023

Usnesení Evropského parlamentu o všeobecné dekriminalizaci homosexuality s ohledem na nedávný vývoj v Ugandě (2023/2643(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Ugandě,
- s ohledem na článek 2 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na prohlášení odborníků OSN ze dne 29. března 2023, v němž odsoudili nehorázné právní předpisy namířené proti lesbám, gayům, bisexuálům a transgender osobám (LGBT osobám) v Ugandě,
- s ohledem na usnesení o ochraně před násilím a jiným porušováním lidských práv osob na základě jejich skutečné nebo přisuzované sexuální orientace nebo genderové identity, které přijala Africká komise pro lidská práva a práva národů v roce 2014 (usnesení č. 275),
- s ohledem na prohlášení vysokého komisaře OSN pro lidská práva Volkera Türka ze dne 22. března 2023, v němž naléhavě vyzývá ugandského prezidenta, aby nepodepsal drakonický zákon namířený proti homosexualitě,
- s ohledem na Dohodu o partnerství mezi členy skupiny afrických, karibských a tichomořských států (AKT) a EU (dohoda z Cotonou) z roku 2000, zejména na čl. 8 odst. 4 této dohody o nediskriminaci,
- s ohledem na články 2 a 5 Africké charty lidských práv a práv národů,
- s ohledem na protokol k Africké chartě lidských práv a práv národů týkající se práv žen v Africe (Maputský protokol) ze dne 11. července 2003,
- s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku 1966, jehož je Uganda smluvní stranou od roku 1995,
- s ohledem na mezinárodní závazky v oblasti lidských práv, včetně závazků uvedených v úmluvách OSN o lidských právech a v Evropské úmluvě o lidských právech a základních svobodách,
- s ohledem na rezoluci OSN č. 70/1 nazvanou „Přeměna našeho světa: Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“ (Agenda pro udržitelný rozvoj 2030), která byla přijata na summitu OSN o udržitelném rozvoji dne 25. září 2015 v New Yorku a která stanovuje cíle udržitelného rozvoje,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601

- a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009¹,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 12. listopadu 2020 nazvané „Unie rovnosti: strategie pro rovnost LGBT osob na období 2020–2025“ (COM(2020)0698),
  - s ohledem na akční plán EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024,
  - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Všeobecná deklarace lidských práv a závazky vyplývající z mezinárodního práva v oblasti lidských práv podporují přirozenou důstojnost a rovná a nezcizitelná práva všech lidí bez ohledu na jejich sexuální orientaci nebo genderovou identitu, jakož i dodržování a ochranu jejich lidských práv;
- B. vzhledem k tomu, že navzdory dosavadnímu pokroku má mnoho zemí stále zákony, které kriminalizují homosexualitu a jsou často využívány k legitimizaci diskriminace a násilí vůči LGBT osobám; vzhledem k tomu, že od roku 2022 platí velmi tvrdé zákony kriminalizující homosexualitu v 64 zemích světa, z nichž většina je v Africe, Asii a na Blízkém východě; vzhledem k tomu, že ze všech 54 afrických zemí je ve 32 zemích kriminalizován pohlavní styk osob stejného pohlaví a že v Mauritánii, Súdánu, severní Nigérii a Somálsku se homosexualita trestá smrtí;
- C. vzhledem k tomu, že dne 21. března 2023 schválil ugandský parlament přísný zákon proti homosexualitě, který se zaměřuje na práva LGBT osob a lidí, jež lidská práva těchto osob podporují a brání, a který práva těchto lidí ohrožuje; vzhledem k tomu, že zákon navrhuje trest smrti za trestný čin „homosexuality s přitěžujícími okolnostmi“, doživotní odnětí svobody za „trestný čin homosexuality“, až 14 let odnětí svobody za „pokus o homosexualitu“ a až 20 let odnětí svobody za „podporu homosexuality“;
- D. vzhledem k tomu, že ugandský zákon byl kritizován jako jeden z nejtvrdějších zákonů proti LGBT osobám na světě; vzhledem k tomu, že trest smrti za intimní styk mezi osobami stejného pohlaví, včetně tzv. „sériové homosexuality“, je nehorázným porušením základních a mezinárodně chráněných lidských práv;
- E. vzhledem k tomu, že tento ugandský právní předpis byl navržen poté, co stát již dlouhá léta podněcuje a uplatňuje diskriminaci a násilí na základě sexuální orientace a genderové identity; vzhledem k tomu, že v posledních 15 letech odborníci opakovaně vyjadřují značné obavy ze zvýšení rizika ohrožení lidských práv LGBT osob v Ugandě;
- F. vzhledem k tomu, že jen v únoru 2023 nahlásilo více než 110 osob z komunity LGBT v Ugandě různé incidenty, mimo jiné zatýkání, sexuální násilí, vystěhování a veřejné obnažení;
- G. vzhledem k tomu, že tento nový zákon je v rozporu s ústavními ustanoveními samotné Ugandy, v nichž je zakotvena rovnost a nediskriminace pro všechny; vzhledem k tomu, že rovněž odporuje mezinárodním lidskoprávním závazkům této země a jejím politickým závazkům týkajícím se udržitelného rozvoje, zejména cílům udržitelného rozvoje č. 3, 5 a 10, a že představuje skutečnou hrozbu pro lidská práva, zdraví

---

¹ Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1.

a bezpečnost; vzhledem k tomu, že tento zákon může podněcovat násilí vůči LGBT osobám a diskriminaci těchto lidí;

- H. vzhledem k tomu, že Mezinárodní pakt o občanských a politických právech uznává právo na život jako základní lidské právo a výslovně uvádí, že trest smrti by neměl být ukládán za nenásilné trestné činy; vzhledem k tomu, že tento pakt zakazuje diskriminaci na základě sexuální orientace nebo genderové identity a že uložení trestu smrti za vztahy mezi osobami stejného pohlaví je v rozporu s touto zásadou;
- I. vzhledem k tomu, že mezinárodní spolupráce EU by měla podporovat úsilí Organizace afrických, karibských a tichomořských států (dříve AKT) o vytvoření podpůrných právních a politických rámců a o odstranění represivních zákonů, politik, postupů, stigmatizace a diskriminace, které oslabují lidská práva;
- J. vzhledem k tomu, že EU je odhodlána prosazovat a chránit práva LGBT osob, a to i prostřednictvím opatření vedoucích k dekriminálnímu homosexualitě, jak je stanoveno v nařízení o Nástroji pro sousedství a rozvoje a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa; vzhledem k tomu, že EU je navíc odhodlána chránit LGBT osoby a pomáhat jim prosazovat svá práva po celém světě, jak je stanoveno ve strategii pro rovnost LGBT osob na období 2020–2025 a v akčním plánu EU pro lidská práva a demokracii na období 2020–2024;
1. odsuzuje kriminalizaci homosexuality; je hluboce znepokojen tím, že ugandský parlament přijal nový právní předpis, který bude mít závažné negativní dopady na LGBT osoby a na společnost jako celek a oslabí významný pokrok, jehož bylo v průběhu let dosaženo;
  2. zdůrazňuje, že diskriminace LGBT osob porušuje nejzákladnější lidskoprávní zásady zakotvené ve Všeobecné deklaraci lidských práv; znovu poukazuje na to, že sexuální orientace a genderová identita jsou součástí práva jednotlivce na soukromí, jež je zaručeno mezinárodním právem a ústavami jednotlivých států;
  3. vyjadřuje politování nad tím, že v příliš mnoha zemích na světě se LGBT osoby stále stávají obětí násilí, a to i sexuálního násilí, mučení, svévolného zadržování, obtěžování, diskriminace a v nejzávažnějších případech také zabití; zdůrazňuje, že tyto činy zůstávají stále většinou bez potrestání a že příslušné orgány nepřijímají vhodná opatření;
  4. usiluje o zrušení velmi tvrdých zákonů, které kriminalizují homosexualitu, umožňují diskriminaci na základě sexuální orientace nebo genderové identity a vybízejí k násilí; vyjadřuje podporu všeobecné dekriminálnímu homosexualitě;
  5. co nejdůrazněji vyzývá Komisi, aby zintenzívnila kroky, jejichž cílem je předcházet všem formám diskriminace a obtěžování LGBT osob, odsoudit je a potírat, a aby aktivně kritizovala diskriminační právní předpisy, politiky a praktiky a bojovala proti nim, včetně kriminalizace konsensuálních vztahů mezi osobami stejného pohlaví;
  6. uznává značný pokrok, kterého Uganda v posledních letech dosáhla při snižování dopadu HIV; připomíná, že výskyt HIV u mužů, kteří mají pohlavní styk s muži, činil v roce 2021 12,7 %;

7. se znepokojením konstatuje, že toto procento výskytu je výrazně vyšší než u heterosexuálních mužů a přesahuje celostátní průměr a že zranitelným skupinám, jako jsou muži mající sex s muži, se i nadále pravděpodobně nedostane tolik potřebné léčby HIV, prevence a péče jako široké veřejnosti; je proto mimořádně znepokojen skutečností, že tento zákon kriminalizuje osoby s HIV;
8. domnívá se, že nespravedlivé zákony, jako jsou tyto, pouze vedou k větší stigmatizaci testování, sledování a prevence HIV, což je v rozporu s cílem vymýtit HIV a potenciálně staví programy na záchranu životů pacientů s HIV mimo zákon, neboť by mohly představovat „propagaci homosexuality“;
9. vyzývá EU, aby využila všech svých stávajících nástrojů vnější politiky k podpoře a ochraně LGBT osob na celém světě, a to i v rámci svého boje za všeobecnou dekriminální homosexualitu; zdůrazňuje, že EU by měla k dosažení těchto cílů využít svou rozvojovou politiku, například tím, že podmíní rozvojovou pomoc dodržováním základních svobod a lidských práv ze strany partnerské země a poskytování pomoci zastaví v případě zhoršení stavu demokracie, lidských práv nebo právního státu v zemích mimo EU, jak je stanoveno v nařízení o Nástroji pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa;
10. důrazně odmítá využívání trestu smrti za jakýchkoli okolností, včetně legislativy ukládající trest smrti za homosexualitu; vyzývá EU a její členské státy, aby pokračovaly v dialogu s ugandskou vládou a usilovaly o to, aby přehodnotila svůj postoj k trestu smrti; dále konstatuje, že uložení trestu smrti na základě této legislativy je samo o sobě svévolným zabíjením a porušením článku 6 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech;
11. zdůrazňuje, že nový právní předpis v Ugandě je v rozporu s mezinárodními právními závazky této země, které se týkají lidských práv, a že není slučitelný s politickými závazky Ugandy v oblasti udržitelného rozvoje;
12. podtrhuje, že nový právní předpis zhorší a legitimizuje neustávající stigmatizaci, násilí, obtěžování a diskriminaci, kterým jsou vystaveny LGBT osoby, a bude mít dopad na všechny oblasti jejich života; dále konstatuje, že v důsledku pokračujícího násilí a zavražďování bude nově navržený právní předpis znamenat ohrožení tělesné a duševní integrity a zdraví leseb, gayů, bisexuálů a transgender osob v Ugandě;
13. co nejdůrazněji vyzývá ugandského prezidenta, aby neschvaloval zákony, které diskriminují a dále kriminalizují osoby, které se identifikují jako LGBTIQ, a osoby, které podporují a hájí jejich lidská práva;
14. vyjadřuje hluboké znepokojení nad tím, že ugandské právo je stále vysoce diskriminační vůči LGBT osobám, a vyzývá ugandské orgány, aby přezkoumaly všechny zákony, které kriminalizují homosexualitu a aktivisty z řad LGBT osob, zejména na základě článků 145 a 146 ugandského trestního zákoníku;
15. připomíná ugandské vládě její povinnosti vyplývající z mezinárodního práva a z dohody z Cotonou, která požaduje dodržování všeobecných lidských práv a základních svobod;
16. vyzývá delegaci EU v Ugandě, aby nadále úzce monitorovala situaci osob LGBT

a aktivně podporovala místní organizace občanské společnosti, obránce lidských práv a komunitu LGBTI; zdůrazňuje, že je důležité zvyšovat povědomí o situaci osob LGBT a jejich rodin a podporovat pochopení situace těchto lidí;

17. vyzývá EU, aby ve svém jednání s ugandskými orgány plně a účinně využívala politického dialogu podle článku 8 dohody z Cotonou s cílem pomoci v Ugandě prosazovat lidská práva, dekriminlizovat homosexualitu a omezit násilí a diskriminaci LGBT osob;
18. trvá na tom, že EU by měla být připravena přijmout konkrétní opatření, jestliže ugandský prezident schválí návrh nového zákona, například tím, že v souladu se svým závazkem prosazovat a hájit práva LGBT osob, včetně opatření k dekriminlizaci homosexuality, podmíní další poskytování rozvojové pomoci Ugandě dodržováním základních svobod a lidských práv;
19. vítá strategický plán podpory a ochrany lidských práv a práv národů na období 2021–2030, který nedávno přijala Africká unie;
20. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, prezidentovi, vládě a parlamentu Ugandy a Africké unii a jejím institucím.